

infrastructural problems and social deprivation. Urban shrinkage emerged not only in post-industrial centres but also in certain small towns with service-oriented and agriculture-oriented functions. Yet another case is that of towns in Opolskie voivodeship, which experienced the emigration of many of their residents to Germany.

References

- Amin A., Thrift N., 1994, *Globalization, Institutions, and Regional Development in Europe*, Oxford University Press, Oxford.
- Bański J., 2006, *Geografia polskiej wsi (Geography of the Polish Countryside)*, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa.
- Berg van den L., Drewett R., Klaassen L.H., Rossi A., Vijverberg C.H.T., 1982, *Urban Europe. A Study of Growth and Decline*, Pergamon Press, Oxford.
- Bourne L.S., 1980, *Alternative Perspectives on Urban Decline and Population Deconcentration*, Urban Geography, 1 (1), 30–52.
- Champion A.G., 2001, *Urbanization, Suburbanization, Counterurbanization and Reurbanization* [in:] R. Paddison (ed.), *Handbook of Urban Studies*, Sage, London–Thousand Oaks–New Delhi, 143–161.
- Chinitz B., 1991, *A Framework for Speculating about Future Urban Growth Patterns in the US*, Urban Studies, 28 (6), 939–959.
- Conti S., 1997, *Interdependent and Uneven Development. A Systemic View of the Global-Local Dialectic*, Bulletin 47, 2, International Geographical Union, 195–204.
- COST Action, 2008, *Memorandum of Understanding for the Implementation of a European Concerted Research Action Designated as COST Action TU0803: Cities Regrowing Smaller – Fostering Knowledge on Regeneration Strategies in Shrinking Cities Across Europe*, European Cooperation in the field of Scientific and Technical Research – COST 276/08, 11 December 2008, Brussels.
- Dicken P., 1994, *Global-Local Tension: Firms and States in the Global Space-Economy. The Roepke Lecture in Economic Geography*, Economic Geography, 70 (2), 101–128.
- Domański B., 2001, *Kapitał zagraniczny w przemyśle Polski (Foreign Capital in Polish Industry)*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków.
- Eberhardt P., 1989, *Regiony wyludniające się w Polsce (Poland's Depopulating Regions)*, Prace Geograficzne, 148, IGiPZ PAN.
- Enyedi G., 1998, *Transformation in Central European Postsocialist Cities* [in:] G. Enyedi (ed.), *Social Change and Urban Restructuring in Central Europe*, Akadémiai Kiado, Budapest, 9–34.
- Fassmann H., Lichtenberger E., 1996, *Transformation in East Central Europe Real Estate, Housing and Labour Markets, Transformation Processes of Regional Systems in Slovak Republic and Czech Republic*, Universitatis Comeniana, Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Comeniana, 37, Bratislava, 16–33.
- Fielding A.J., 1994, *Industrial Change and Regional Development in Western Europe*, Urban Studies, 31 (4–5), 679–704.
- Friedrichs J., 1993, *A Theory of Urban Decline: Economy, Demography and Political Elites*, Urban Studies, 30 (6), 907–917.

- Gałka J., 2012, *Polacy w przestrzeni społecznej Londynu u progu XXI wieku (Poles in the Social Space of London at the Turn of the 21st Century)*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, unpublished Ph.D. thesis.
- Genske D.D., Ruff A., 2006, *Expanding Cities, Shrinking Cities, Sustainable Cities: Challenges, Opportunities and Examples*, a paper presented at the 10th IAEG International Congress, Nottingham, United Kingdom, 6–10 September 2006.
- Glenn N.D., 1973, *Suburbanization in the United States since World War II* [in:] L.H. Masotti, J.K. Hadden (eds.), *The Urbanization of the Suburbs*, Beverly Hills, CA Sage Publication, 7, 51–78.
- Gocał T., Rakowski W., 1991, *Delimitacja regionów i subregionów migracyjnych w zakresie dojazdów do pracy (Demarcation of Commuting Regions and Subregions)*, Szkoła Główna Planowania i Statystyki, Monografie i Opracowania, 332, Warszawa.
- Gorzela G., Smętkowski M., 2005, *Metropolia i jej region w gospodarce informacyjnej (Metropolitan Areas in the Information Age)*, Wyd. Scholar, Warszawa.
- Grossman K., Haase A., Rink D., Steinführer A., 2008, *Urban Shrinkage in East Central Europe? Benefits and Limits of a Cross-National Transfer of Research Approaches* [in:] M. Nowa, M. Nowosielski (eds.), *Declining Cities, Developing Cities: Polish and German Perspectives*, Instytut Zachodni, Poznań, 77–99.
- Hamilton F.E.I., 1979, *Spatial Structure in East European Cities* [in:] R.A. French, F.E.I. Hamilton (eds.), *The Socialist City: Spatial Structure and Urban Policy*, Chichester, Wiley, 263–303.
- Haussermann H., Siebel W., 1988, *Die Schrumpfende Stadt und die Stadtsoziologie, Soziologische Stadtforschung*, Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie, Sonderheft, 29, 79–94.
- Ingram G.K., 1998, *Patterns of Metropolitan Development: What Have We Learned?*, Urban Studies, 35 (7), 1019–1035.
- Jakóbczyk-Gryszkiewicz J., 2011, *Ewolucja procesów suburbanizacji w regionie miejskim Łodzi (Evolution of Suburbanisation Processes in the Łódź Urban Region)* [in:] J. Jakóbczyk-Gryszkiewicz (ed.), *Regiony miejskie w Polsce. Dwadzieścia lat transformacji (Urban Regions in Poland. Twenty Years of Transformation)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 89–116.
- Jałowicki B., 1989, *Local Systems And Social Development*, Geoforum, 20, 141–150.
- Jałowicki B., 2007, *Globalny świat metropolii (Global World of Metropolitan Areas)*, Wyd. Scholar, Warszawa.
- Kaa D.J. van de, 1987, *Europe's Second Demographic Transition*, Population Reference Bureau, Inc., Population Bulletin, 42 (1), Washington DC.
- Knox P.L., 1994, *Urbanization. An Introduction to Urban Geography*, Prentice Hall, New Jersey.
- Kochanowska D., Kochanowski M., 1997, *Współczesne przemiany zagospodarowania przestrzennego dużych miast i aglomeracji miejskich w Polsce (Contemporary Changes in Spatial Management in Large Cities and Metropolitan Areas in Poland)* [in:] P. Korcelli (ed.), *Aglomeracje miejskie w procesie transformacji (Metropolitan Areas during the Transformation Process)*, Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, 42, 23–40.
- Korcelli P., 1996, *Aglomeracje miejskie w procesie transformacji – zarys problematyki (Metropolitan Areas during the Transformation Process – Key Problems)* [in:] P. Korcelli (ed.), *Aglomeracje miejskie w procesie transformacji (Metropolitan Areas during the Transformation Process)*, Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, 41, 5–12.

- Krzysztofik R., Runge J., Kantor-Pietraga I., 2011, *Paths of Shrinkage in the Katowice Conurbation. Case Studies of Bytom and Sosnowiec Cities*, Uniwersytet Śląski, Sosnowiec.
- Lichtenberger E., 1986, *The Crisis of the Central City* [in:] G. Heinritz, E. Lichtenberger (eds.), *The Take-Off Suburbia and the Crisis of the Central City*, Franz Steiner Verlag Wiesbaden, Stuttgart, 157–172.
- Lisowski A., 2005, *Janusowe oblicze suburbanizacji (Janus-type suburbanisation)* [in:] I. Jażdżewska (ed.), *Współczesne procesy suburbanizacji i ich skutki (Contemporary Suburbanisation Processes and Their Effects)*, XVIII Konwersatorium Wiedzy o Mieście, Uniwersytet Łódzki, Łódź, 91–100.
- Liszewski S., 2000, *Przemiany przestrzenno-funkcjonalne miasta socjalistycznego (Spatial and Functional Changes in the Socialist City)* [in:] R. Matlovič (ed.), *Urbánne a Krajinné Štúdie*, 3, Filozof. Fakulta Prešovskej Univ., Inst. Turizmu a Hotel. Manažmentu, Prešov, 11–18.
- Miasta w liczbach 2009 (Basic Urban Statistics 2009)*, 2011, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa.
- Mirowski W., 1988, *Rola migracji w procesach urbanizacji kraju (Role of Migrations in the Urbanisation of Poland)* [in:] B. Jałowicki (ed.), *Procesy urbanizacji i przekształcenia miast w Polsce (Urbanisation Processes in Poland)*, Ossolineum, Wrocław, Warszawa, 29–44.
- Parysek J., 2005, *Development of Polish Towns and Cities and Factors Affecting This Process at the Turn of the Century*, *Geographia Polonica*, 78 (1), 99–116.
- Pieterse J. N., 1994, *Globalisation as Hybridisation*, *International Sociology*, 9 (2), 161–184.
- Płaziak M., 2005, *Mapa dynamiki ludności miast Polski (Population Changes in Polish Cities)*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, unpublished Ph.D. thesis.
- Rauziński R., 1986, *Emigracja ludności rodzimej ze Śląska Opolskiego do Republiki Federalnej Niemiec w latach 1950–1983 (Emigration of the Native Population from Opole Silesia to the Federal Republic of Germany 1950–1983)* [in:] *Společno-demografické i ekonomické aspekty współczesnych migracji w Polsce (Social, Demographic, and Economic Aspects of Contemporary Migrations in Poland)*, Monografie i Opracowania SGPiS, 212, 6, 236–251.
- Raźniak P., 2007, *Przestrzenne zróżnicowanie migracji wewnętrznych ludności w polskich obszarach metropolitalnych (Spatial Differences in Internal Migration in Polish Metropolitan Areas)*, Ph.D. thesis, Instytut Geografii, Akademia Pedagogiczna, Kraków.
- Sassen S., 2001, *The global city: New York, London, Tokyo*, Princeton University Press.
- Sheppard E., 2000, *Socialist Cities?*, *Urban Geography*, 21 (8), 758–763.
- Storper M., Scott A., 1992, *Pathways to Industrialization and Regional Development*, Routledge, London, New York.
- Śleszyński P., 2006, *Demograficzny wymiar procesów suburbanizacji w Polsce po 1989 roku (Demographic Aspects of Suburbanisation Processes in Poland after 1989)* [in:] S. Kozłowski (ed.), *Żywiołowe rozprzestrzenianie się miast (Suburban sprawl)*, Warszawa, 105–124.
- Turok I., Mykhnenko V., 2007, *The Trajectories of European Cities, 1960–2005*, *Cities*, 24 (3), 165–182.
- Warych-Juras A., 2007, *Migracje ludności w miastach Polski Południowo-Wschodniej w okresie transformacji systemowej (Migrations in Cities in Southeastern Poland during the Transformation Period)*, Oficyna Wydawnicza TEXT, Kraków.

- Warych-Juras A., Gałka J., 2009, *Ocena rozmiarów i kierunku napływu obcokrajowców (imigrantów) do polskich miast, w tym ich cech społeczno-demograficznych* (Assessment of immigration to Polish Cities – Social and Demographic Characteristics) [in:] A. Zborowski (ed.), *Demograficzne i społeczne uwarunkowania rewitalizacji miast w Polsce* (Demographic and Social Determinants of Urban Renewal in Poland), Instytut Rozwoju Miast, Kraków, 61–92.
- Warzywoda-Kruszyńska W., Grotowska-Leder J., 1996, *Wielkomijska bieda w okresie transformacji* (Big City Poverty during the Transformation Period), Instytut Socjologii, Uniwersytet Łódzki, Omega-Praxis, Łódź.
- Warzywoda-Kruszyńska W., Grotowska-Leder J., 1997, *Wybrane aspekty koncentracji biedy w Łodzi (na przykładzie dzielnicy Śródmieście)* (Selected Aspects of Poverty in Central District of Łódź), Przegląd Socjologiczny, XLVI, 125–146.
- Węclawowicz G., 1991, *Zróżnicowanie społeczno-przestrzenne w aglomeracji warszawskiej (1978 i 1988)* (Social and Spatial Differences in the Warsaw Metropolitan Area)(1978 and 1988), Zeszyty IGI/PZ PAN, 2, Warszawa.
- Węclawowicz G., 2003, *Geografia społeczna miast* (Human Geography of Cities), Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Wiechmann T., 2008, *Errors Expected – Aligning Urban Strategy with Demographic Uncertainty in Shrinking Cities*, International Planning Studies, 13 (4), 431–446.
- Zborowski A., 2000, *Transformacja stref rozwoju regionu miejskiego Krakowa w okresie gospodarki centralnie sterowanej* (Transformation of Development Zones in Kraków during the Socialist Era) [in:] Matlovič R. (ed.), *Urbánny vývoj na rozhraní milení, Urbánne a Krajinné Štúdie*, 3, Filozofická Fakulta Prešovskej Univ., Inštitút Turizmu a Hotelového Manažmentu, Prešov, 135–141.
- Zborowski A., 2002, *Commuting to Work in Southern Poland in the Period of System Transformation*, Bulletin of Geography, Socio-economic Series, 1, 133–144.
- Zborowski A., 2005, *Przemiany struktury społeczno-przestrzennej regionu miejskiego w okresie realnego socjalizmu i transformacji ustrojowej (na przykładzie Krakowa)* (Changes in the Social and Spatial Structure of an Urban Region during the Socialist Period and the Transformation Period – Kraków Case Study), Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków.
- Zborowski A., 2007, *Reterytorializacja migracji w układzie regionalnym i lokalnym w Polsce południowo-wschodniej* (Local and Regional Migrations in Southeastern Poland) [in:] P. Bezdeń, S. Grykień (ed.), *Przekształcenia regionalnych struktur funkcjonalno-przestrzennych* (Changes in Regional Functional and Spatial Structures), IX, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, 371–382.
- Zborowski A., 2010, *Społeczny aspekt rewitalizacji* (Social Aspects of Urban Renewal) [in:] Z. Ziobrowski, J. Jarczewski (ed.), *Rewitalizacja miast polskich – diagnoza* (Urban Renewal in Poland – a Diagnosis), Instytut Rozwoju Miast, Kraków, 65–81.
- Zborowski A., 2011, *Changes in the Range of Influence of Medium-sized Towns in South-Eastern Poland in the Turn of the 21st Century* [in:] A. Runge, A. Kuczabski (eds.), *Medium-sized towns of central-eastern Europe in the period of economic system transformation and social changes*, Publishing House “ADNDU”, Kharkiv, 116–133.

- Zborowski A., Chaberko T., Kretowicz P., 2011, *Procesy suburbanizacji rezydencjonalnej w regionie miejskim Krakowa: przemiany społeczno-przestrzenne (Residential Suburbanisation in the Kraków Area – Social and Spatial Changes)* [in:] J. Jakóbczyk-Gryszkiewicz (ed.), *Regiony miejskie w Polsce. Dwadzieścia lat transformacji (Urban Areas in Poland. Twenty Years of Transformation)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 89–116.
- Zborowski A., Soja M., 2009, *Demograficzne uwarunkowania rewitalizacji w miastach polskich (Demographic Determinants of Urban Renewal in Poland)* [in:] A. Zborowski (ed.), *Demograficzne i społeczne uwarunkowania rewitalizacji miast w Polsce (Demographic and Social Determinants of Urban Renewal in Poland)*, Instytut Rozwoju Miast, Kraków, 16–60.
- Zborowski A., Szelaąg P., 2012, *Procesy suburbanizacji w mieście i gminie Niepołomice (Suburbanisation Processes in the City and Township of Niepołomice)*, Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, typescript.

Andrzej Zborowski
Jagiellonian University
Institute of Geography and Spatial Management
ul. Gronostajowa 7, 30-387 Kraków
e-mail: andrzej.zborowski@uj.edu.pl

Maria Soja
Jagiellonian University
Institute of Geography and Spatial Management
ul. Gronostajowa 7, 30-387 Kraków
e-mail: m.soja@geo.uj.edu.pl

Anna Łobodzińska
Jagiellonian University
Institute of Geography and Spatial Management
ul. Gronostajowa 7, 30-387 Kraków
e-mail: anna.lobodzinska@uj.edu.pl